

Отже, існує безліч умов забезпечення фінансової стійкості на підприємстві. Лише тільки у випадку, коли керівництво звертає увагу на всі умови, можливо підвищення рівня фінансової стійкості підприємства та підтримання показника на оптимальному рівні.

Список літератури: 1. *Грабовецький Б. С.* Економічний аналіз [Електроний ресурс] / *Б. С. Грабовецький* // Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/ekonomichniy_analiz_-_grabovetskiy_bye. 2. *Житний П. Є., Тищенко В. В.* Фінансова стійкість підприємства і її вплив на економічну безпеку регіону [Електроний ресурс] / *П. Є. Житний, В. В. Тищенко* // Режим доступу: <http://dspace.snu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/2106/1/Gitni.pdf> 3. *Чепель К. С.* Напрямки підвищення фінансової стійкості підприємств Волинської області [Електроний ресурс] / *К. С. Чепель* // Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=27873>

Н.Г. Сікєтіна, асистент НТУ «ХП»

ІНДЕКСНИЙ АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Для прийняття управлінських рішень, виявлення резервів діяльності підприємства, аналізу його господарської діяльності проводять вивчення і вимір чинників, що впливають на значення ключових економічних показників діяльності підприємств.

Основою для кількісної оцінки ролі окремих факторів у динаміці змін узагальнюючих показників є індексні моделі. Індексний метод – це один із прийомів елімінування, який ґрунтується на відносних показниках динаміки, просторових порівняннях, виконанні плану, що виражають відношення фактичного рівня аналізованого показника в звітному періоді до його рівня в базисному періоді (або до планового). Аналіз динаміки – це є порівняння об'єкта з самим собою в різний час. Основним показником динаміки є індекс, який являє собою співвідношення рівнів показника в різні періоди часу.

Індекси відносяться до найважливіших узагальнюючих показників. Слово «індекс» має кілька значень: показник, опис, реєстр. Індекс (лат. *index* – показник, список) – статистичний відносний показник, що характеризує

співвідношення в часі (динамічний індекс) або у просторі (територіальний індекс) або порівняно з планом соціально-економічних явищ. В економічному аналізі під індексом розуміється відносний показник, який виражає співвідношення величин якого-небудь явища в часі, в просторі або порівняння фактичних даних з будь-яким еталоном (план, прогноз, норматив тощо).

Величина економічної ефективності діяльності машинобудівного підприємства, як показник, відноситься до його фінансових показників і є відносною величиною співвідношення кінцевого результату діяльності до витрат підприємства. Її величина формується під впливом факторів, які відображають стан внутрішнього та зовнішнього середовище підприємства.

В процесі аналізу літературних джерел та власної точки зору на означену проблему, виявлено такі фактори, що впливають на економічну ефективність діяльності підприємства: виробничі та комерційні фактори, конкурентоспроможність продукції, життєвий цикл товару. В свою чергу, на конкурентоспроможність продукції впливають її якісні, цінові, нецінові та логістичні фактори.

В умовах, коли можна уявити майбутні зміни в наведених вище факторах за рахунок виявлення та використання резервів у виробничій та комерційній діяльності підприємства, можна регулювати величину його економічної ефективності у поточному періоді, використовуючи корегування у вигляді індексів вище наведених показників (факторів). При плануванні діяльності підприємства на певний період величину її економічної ефективності можна задавати, маючи розроблену програму заходів щодо забезпечення певного рівня або окремого фактора, або декількох з них, а в кращому випадку – всіх чотирьох факторів (показників). Планову величину економічної ефективності діяльності підприємства пропонується коригувати за допомогою коефіцієнта економічної ефективності, який розраховується як середньгеометрична величина для отримання середнього темпу зростання вказаних чотирьох складових.

За допомогою індексного методу статистика пропонує аналізувати вельми різноманітні процеси. Обмежень у використанні методу практично не існує, так як реальність відображається в штучній системі координат аналізованих показників.

Отже, розроблено методологічний підхід щодо оцінки взаємозв'язку економічної ефективності діяльності підприємства та конкурентоспроможності його продукції, який являє собою схему дій щодо забезпечення економічної ефективності діяльності вітчизняних підприємств.

Н.Н. Побережна, доцент НТУ «ХП»

В.В. Смоліна, студентка НТУ «ХП»

ПИТАННЯ ЩОДО ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Для успішного функціонування в умовах ринкової економіки підприємству необхідно мати такий тип економічної поведінки, що дозволяв би адаптуватися до динамічних умов зовнішнього середовища. При цьому особливу роль відіграє застосування ефективних методів управління працею, які б забезпечували зацікавленість працівників у високопродуктивній праці й поліпшенні кінцевих результатів діяльності підприємства. На сучасному етапі основним засобом формування такої зацікавленості є оплата праці, яка відображає кількість і якість витраченої працівником праці.

Проблема організації оплати праці на підприємстві є однією з найбільш гострих, оскільки в умовах невизначеності та мінливості зовнішнього оточення підприємства відповідні зміни в організації праці та її оплати. Саме тому актуальною є проблема удосконалення організації обліку розрахунків з оплати праці.